

ESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piac-utca 55. Telefon szám 632.

Főszerkesztő:
Dr. LUKÁCS BÉLA.

Felolós szerkesztő:
SIPOS BÉLA.

Egyes szám ára 4 fillér.

Hóhört és örület.

Debreczen, okt. 12.

Most már egészen benne vagyunk a nagy hatalmi örületbe és a nagy hatalmi szédelgésekbe. Csodálatos nagy szerencsére ez idő szerint Budapest a világpolitika központja — minden külföldi lap Budapestról dátumozza táviratait, és mi benne vagyunk a világpolitika középpontjában.

A kormányon levő függetlenségi párt jól szervezett sajtója a legnagyobb boldogságnak jelzi ezt. Végre — mondják a félhivatalosak a világpolitika Budapestén fordul meg — most mi magyarok vagyunk az érdeklődés, a megismerés, az európai érdeklődés tárgya — mert innen indul ki minden a mi ma az egész világot érdeklő, izgatja — sőt talán fel is forgatja.

A kormánypárti sajtó örömjongása, a mely talán egy elkövetkezendő nagy és véres háboru impromptuja valószínűleg kellemes Bécsnek, kellemes Aerenthal Lexa Alajos bárónak (kár hogy több neve nincs) de nekünk, napi gondok között élő, szegény szürke polgároknak igazán disharmónikus. Az ilyen politikai kalózkodás, vagy legjobb esetben kalandorkodás arra alkalmas, hogy elő-

ször is állandó remegésben és rettegésben tartson száz és százezer családot — másodszorban pedig, ha tényleg háborura kerülne a sor, azt a sokat emlegetett nyomort és szenvedést tényleg reá zudítsa erre az országra.

Hóhörtre és örületre nekünk magyaroknak semmi szükségünk nincs, legkevésbé egy balkáni bonyodalamból eredő háborura.

Elég bajunk van nekünk idehaza, eléggé vérzünk és vergődünk a mi nemzetiségünkkel — semmi szükségünk sincs arra, hogy egy előttünk teljesen közömbös terület miatt magyar fiúk vérezenek el.

Gyalázatos dolog volt Ausztriától 1878-ban, hogy területi éhségét magyar vérrrel elégítette ki — egy újabb alávaló merénylet a magyar nemzet legvehemensebb tiltakozásával találkozna.

Ha Ausztriának szüksége van Boszniára és Hercegovinára, és ha e miatt háboru kerekedne, úgy védje meg osztrák katonákkal érdekeit — de tisztességtelen dolog lenne az, ha magyar hadtest mozgósítása révén aratna dicsőséget ismét Ausztria magyar véren és magyar pénzen.

A balkáni bonyodalom.

Törökországban

ellenünk tüntetnek.

A helyzet Szerbiában.

Távirati tudósítások. Érkeztek d. u. 3 órákor.

Budapest, okt. 12.

Balkánon a helyzet javulni kezd, de a háttérből hirtelen előttünk Törökország és a török háboru réme.

Távirati jelentések arról szólnak, hogy Törökország hangulata hirtelen és nagyon erősen fordult Ausztria-Magyarország ellen.

Nem lesz szerb háboru.

Budapesti tudósítónk jelenti: Belgrádban a nap szenzációja, hogy a skuptina 93 szóval 64 ellenében elvetette a háborut és szótöbbséggel a háboru megüzenése ellen foglalt állást.

Ez azért fontos, mert Péter szerb király, aminthogy ki is jelentette, mindenben aláveti magát a skuptina határozatának. A határozat szemmel látható jó hatást tett a katonaságra, mely eddig egyáltalában nem mutatott valami nagy harci kedvet.

Belgrádban a lármás tüntetések fokozottabb mértékben ismétlődtek. Nagyon sok helyen izgatnak a skuptina határozata ellen, sőt az

egyek képviselők ellen intéztek is tüntetéseket. A hivatalos világ azonban most már a béke mellé állt és leszerelni igyekszik a háborus demonstrációkat. Általában alapos a remény arra, hogy nem lesz háboru.

A harcias trónörökös.

Tegnap este nagy tüntető tömeg a konak elé vonult és a háborut éltette, majd a trónörökösöt kívánta hallani. György trónörökös megjelent az erkélyen és beszédet mondott, melyet ezzel fejezett be:

— Remélem, hogy miként én, ti is a kellő pillanatban készek lesztek meghalni a hazáért, királyért.

Török háboru előtt.

Konstantinápolyi jelentések szerint Törökországban a helyzet az utóbbi két nap alatt minden tekintetben rosszabbodott. A lakosság között erős sovínizta érzés támadt és nagyban folyik az izgatás Magyarország-Ausztria ellen. A monarchia elleni ellenséges hangulat nőttön-nő, bár még eddig csak abban nyilvánul meg, hogy a törökök az osztrák és magyar árukat szigorú bojkott alá veszik.

Vasárnap számos helyen népgyűlés volt, melyen tüntettek a monarchia ellen. A gyűlésekről tiltakozó iratokat intéztek a nagyhatalmakhoz, amelyekben ellentállásra hívják fel a monarchia jograblói szándéka ellen. A porta a tüntetések ellen nem tesz semmit.

Rose Dezső ékszerész Debreczen, Piac-u. 55. [Hungaria mellett.]
Elismert legmegbízhatóbb bevásárlási forrás.

MERKLER SOMA

Ajánlja dusan felszerelt raktárát

férfi és női esernyőkben

Iskolai gyermek esernyőket
1 korona 60 fillértől.

Rizárólag francia mellfűzőkben
nagy választék 3 koronától feljebb.

nap és esernyő gyártó

Temesvár—Debreczen.

3 koronától a legfinomabb kivitelig

Megszűnt a drágaság!

Mert a Debreczeni Nagy Áruház Piac-u. 19. **oly mesés olcsón** bocsátja áruit a t. vevőközönség rendelkezésére, hogy ki van zárva minden verseny. Egyszeri vásárlásnál erről mindenki meggyőződhetik. Vidéki vevőink 10% pénztári engedményben részesülnek. Különösen menyasszonyi kelengye vásárlásnál sok pénz megtakarítható. — **Naponta** érkeznek újdonságok ruhakelmékben, sejmékben, és divatárúkban. Külön is szőrme és felöltő osztály. — Czégre kérem figyelni.

A király a bosnyákokhoz.

Budapesti tudósítónk jelenti, hogy a király ma délelőtt fogadta a 12 tagu bosnyák küldöttséget, melyet Mandics Miklós szerajevói polgármester vezetett. A polgármester hódoló beszédben köszönte meg az annexiót a királynak, ki a következő beszédet mondta:

— Lojális érzelmük kifejezéseit szívesen fogadom. Biztosíthatom Önöket és ezt tolmácsolják küldöiknek, hogy nemzeti, országos jólétüknek emelését szívesen viselem és úgy a magam, mint kormányaim részéről élvezni fogják azt a gondoskodást, melyet monarchiám két állama élvez.

A küldöttség élénk zsvió kiáltásokkal fogadta a beszédet. A király aztán megszólítással tüntette ki a küldöttség tagjait.

Tóth József temetése.

A főiskola gyásza.

Debreczen, okt. 12.

Vasárnap délután az egész város osztatlan részvéte mellett helyezték örök nyugalomra Tóth József, a főiskolai tanári kar nesztorának hűt tetemeit. Nem hivalkodó, erőltetett gyász, hanem az őszinte, mély részvét vette körül azt a koporsót, mely Tóth József tetemeit foglalta magában.

A temetés tegnap délután három órakor kezdődött a Péterfia-utcai gyászházban. Képvisele volt ott az egyházkerület, a főiskola, a különböző tanintézetek tanári kara, a városi tanács, a Csokonai kör s számos más kulturegylet, melyeknek működésében Tóth József nagy tevékenységet fejtett ki.

A gyászháznál a főiskolai kántus éneke után Dicsőfi József imádkozott, majd rövid gyászbeszédben méltatta az elhunyt érdemeit. A gyászbeszéd után ismét ének következett, mire a gyászmenet megindult a Kossuth-utcai temetőbe. A menetben a koporsó előtt vitték Tóth József lovag keresztjét és azt az ezüst koszorút, melyet annak idején negyven éves tanárkodási jubileumán tanítványai adtak neki.

A temetőben a nyitott sírnál úgy a tanári kar, mint tanítványai nevében Csiky Lajos teológiai tanár bucsuztatta el a halottat szép beszédben Tóth Józsefet úgy állítván oda, miut példányát annak, hogy a lélek nemessége szépen összefér a tudományossággal.

A gyászszertartás a kántus énekével végződött.

Ezután reáborultak Tóth József koporsójára a hantok — s eltűnt vele Debreczenből egy olyan ember, aki három generációt nevelt fel a magyarságnak, a magyar haza szeretetének és a tudománynak. A megboldogult nagynevű tanárt, aki összes gyermekeit eltemette, unokái kísérték ki a sírhoz és veje, legkedvesebb leányának férje Egry Pész Pál budapesti rendőrkapitány.

Előfizetési és hirdelési díjak kizárólag csakis HÖRÖVITZ ZSIGMOND Piac-u. 12. címre küldhetők. Másnak történet fizetményeket nem ismerünk el.

Tolvaj, mint rendőr.

Érdekes vallomások.

Egy betörő pályafutása.

Debreczen, okt. 12.

Három nap óta Banyá László foglalkoztatja a debreczeni rendőrséget. Ezt a jeles alakot tudvalevően a múlt héten, a József kir. herceg utcán történt betörés alkalmával fogták el s azóta a büntettek megszámlálhatatlan sorozata súlt ki rá. Három évvel ezelőtől mint urasági inas kezdte pályáját és azóta huszonegy rendbeli lopást és betörést, tizenkét csalást s más szélhámoskodást követett el.

Ma reggel megállapította a bűnügyet vizsgáló dr. Komlóssy Pál rendőrfogalmazó, hogy Banyá László szökött rab is. A nagystílű gazember azt be is ismerie és erre nézve a következőket adta elő:

— Bolyongásaim közben Rimaszombatra vetődtem. Kezdetben csak apró lopásokból éltem, de mikor a rendőrség üldözött, gondoltam egyet és felöltöztem rendőr-

nek s egy egy pár kofaasszonytól pénzt szedtem fel. Közben elfogtak és a törvényszék fogházába kerültem. Itt raboskodásom negyedik hetében rámbízták a lámpák gyújtását az épület folyosóin. Szorgalmasan végeztem munkámat addig, amíg a helyzettel nem lettem ismerős. Amikor megismertem a fogház minden zegét-zugát, egy alkalmas pillanatban megszöktem.

Igy beszélt a cinikus betörő. Nem nagyon bánja, hogy hurokra került mert amint beszédéből ki lehet azt venni, hogy innen is meg fog szökni. Ma délelőtt átkísérték az ügyészség fogházába.

Elpusztult család.

Férje után a halálba.

Sötét tragédia.

Debreczen, okt. 12.

Megrendítő öngyilkosságról ad hirt sámsoni tudósítónk.

Egy szegény asszony vált meg önkézevel az élettől a férje utáni bánatában. Az esetben legmegdöbbentőbb, hogy a férj előbb gyilkosságnak s most pedig az asszony öngyilkosságnak eseti áldozatul.

Zólyom Mihályné sámsoni asszonynak a férjét félévvel ezelőtt korcsmai verekedés közben meggyilkolták. A borzalmas eset teljesen megzavarta a szerencsétlen asszony lelki egyensúlyát és életunt lett. Sokszor emlegette szomszédainak, hogy ő is megy az ura után, öngyilkos lesz.

Igéretét, sötét szándékát végre is hajtotta. Az éjjel bezárkózott szobájába és a mestergerendára felakasztotta magát. Öngyilkosságát ma reggel vették észre a házbéliek, de ekkor már hiába siettek segítségére, a boldogtalan asszony halott volt.

Az öngyilkosságot bejelentették a debreczeni ügyészségnek is, amely — miután a hivatalos vizsgálat megállapította, hogy Zólyom Mihályné öngyilkosságot követett el, a temetési engedélyt megadta.

Kilencezer idegen Debreczenben.

A vásáros napok alatt.

Debreczen' okt. 12.

A debreczeni vásárok között leglátogatottabb az őszi nagyvásár. Az idei azonban még az eddigieket is felülmulja. Kevesen emlékeznek olyan nagyarányu debreczeni vásárra, mint a mostani. Ezt mutatja különben a vasut forgalma is, amely az utóbbi napok alatt óriási mérvben megnövekedett.

Debreczenbe szombaton és vasárnap az állomásfőnökség kimutatása szerint több mint kilencezer idegen érkezett. Minden vonat zsúfolva szállította az utasokat s az állomásnak régen nem volt olyan mozgalmas külső képe, mint ezek a napok alatt.

A kitünő jó vásárnak egyébként az oka az, hogy a termés igen jó volt a környéken és a vidéki gazdaközönség most szerzi be szükségleteit. Debreczen iparának, kereskedelmének mindenesetre jó volt ez a kis idegenforgalom.

Amerikai czipők

15 K.

20 K.

kizárólag

Mandel Lipót

czégnél kapható

Piac-utca 40. szám.

(Kérem a cégre figyelni.)

Ékszer, zsebórát

bizalommal, jótállás mellett **HALÁSZ NÁNDOR** órá- és ékszerésznél lehet vásárolni **Debreczen, Piac-u. 24.** Fehérló-szálloda épület. **==**

Eddig nem létező

árban vásárolható a divatos őszi és téli posztó gyapjuszövet az ujonnan friss árukkal berendezett **posztó** kereskedésében

KOHN M. MIKSA

Hatvan-utca 7. sz.

Nagy választék! **==** Szabott árak!

Tessék meggyőződni!

Elsőrendű

helybeli czipészek által készített férfi-, női- és gyermek czipők, valamint eszímák és sapkák **==** olcsóbban mint bárhol **==**

Révész Zsigmondnál

FŐPIACZ 27. SZAM ALATT,

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kereslet.

Intelligens megjelenésű fiatal ember azonnali belépésre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Zongorák, Pianók, Cimbalmok berendezhetők Schmid S. hangszerraktárában

Harisnyakötő iparvállalat. Harisnyák kötése és fejezése elvállaltatik Benyáts Emilnél Debreczen, Tisza-palota.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rösenberg Benő Bádógos-n. 4. sz.

Ki akar legjutányosabb és szak szerűen telefonokat, villamos csengőket, számjelzőket, tűz és betörés elleni villamos jelzőket berendeztetni? az forduljon

FÖLDVÁRI L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat **Kessuth-utca 1. szám az udvarban.** Telefon 168. Tanuló felvételik. (1)

Nincs föbbé kehes ló!

Kehor a legjobbban köhögő ló sem köhög használata után 3-5 napra. 1 doboz 2 korona és hogy mindenki meggyőződjék ezen állítás igazságáról próbadozokat is árulok, darabonként 80 fillérért.

Kapható: Minden gyógyszerárban és drogueriarban.

Készíti: **Kun István**

gyógyszerész, Debreczenben.

CZIGARETTÁZÓK
100 db. hüvely
nicotin mentes

Kipkop 08/Riz 14
Tiszti 10/Parafas 14
Debbab 12/Arany 20
Kolibri különleges 16

HARMATHY
szivarkakészítő, különlegesességei
finaknál is

Debreczen füvészkert u. 14.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége
(Piacz-u. 72.) által készíttetnek

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgálnak.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dúsz választéka.

Telefon sz. 568. Telefon sz. 568

Boros hordók, taposók, kádak

új és használt

Péterfia-u. 76. sz. alatt

kapható.

Telefon szám 43.

Legjobb összeköttetés!

Kérjen ajánlatot!

Pénz

Legelőnyösebb törlesztéses-, kötvény- és váltókölcsönök hazakra és földbirtokokra, személyi és tárczahitel. Földbirtokok, erdők adas-vetele, berlete, parcellázása. Mindenféle pénzügyi lebonyolítás gyorsan és biztos eredménnyel.

Szén

Elsőrendű porosz, karwini, ostrai darabos, kockaszén, Légszesz- és banyaszoksz, brikett kétszermosott kovacszen. Salgótarjáni, petrozséni és több kitűnő minőségű belföldi szén waggonszámra, 1-3 évi kötésre. Mindig a minőségnek megfelelő legjutányosabb árban. Pontos szállításért garancia vállalatik.

Mész

Csakis fával égetett biharmegyei elsőrendű fehér darabos mész kereskedőknek, építési mész, építésznek waggonszámra és évi kötésre. Évi termelés Eled, Mezőtelegd, Rév, Csucsá állomásokon 1000 waggon, mindenkor pontos, azonnali szállításra.

Műtrágya

Superfoszfát, Thomasalak, esontúsz, gipsztrágya. Száritott fákak és száritott sertéstrágya (Kitűnő légenytrágyák, főleg szőlő, dohány és kapás növények alá.) Kedvező árban. Használati utasítás és részletes ajánlat, díjmentesen.

KLár Andor, bank- és áruüzlet
Debreczen, Miklós-utca 23.

Helyközi és megyei telefon 445.

Távíratcím: KLÁR ANDOR.

Kérjen ajánlatot!

Legjobb összeköttetés!

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Kitűnő hatású vese- és hólyagbajoknál.
Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített, rendkívül üdítő asztali víz.
Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyógyászatra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült huratjainál, húgykő- és fűvényképződésénél a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség.

Muschong buziasí gyógyfürdő igazgatósága Buziasífürdőn
Főraktár és egyedüli elárúsítás Debreczen és vidéke részére **Grünberger és Glück** fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében Debreczen, Csapó-utca 16. szám.

Kovács Gyula és Trs

női felöltő divatterme
Piacz-utca 55. szám
Hungária kávéház mellett.

Legújabb divatu

őszi felöltők, kimonok, leánykabátok, gyermekruhák, — csipke, selyem és színházi blouzok.

Aljak és pongyolák

a legszebb kivitelben legolcsóbb szabott árak mellett

KUN

sertés pora

1 dohoz 2 kor.

(2 díszünek 1 évre elég).

Non plus ultra.

Kapható:

Minden gyógyszerárban és drogueriarban.

Bicsérő és ajánló információkkal szolgálnak a következők:

Nagy Lajos nagyüzem, Szűcs, Kucsk G. hentes, Harmathy N. üvegkereskedő árak Debreczen, Szadeczky Laszlo urad. mt. ur Bucsnád (Hevesm.), Lajka József urad. főúsz. gróf Zichy Géza tettelem (Hajdum.) uradalmában, Gosztonyi Kalmanné urad. Pa-Alatka, Ngs Balogh Tibamér ur Szentkozma u. p. B. Ujjalu, Ngs Csapó István ur Pa-Istvanterek u. p. Földes tek. Csicséri Orosz István jegyző Mikeperes, nagyt. Rucz Lajos ref. lelkes ur Micske (Bihar), nagyt. dr. Balthazar Dezső ref. esperes ur H-Böszörmeny, nagyt. Szucs László ur Csatar u. p. Bihar, tek. Pospiss Geza földbirtokos ur Pa-Kettős u. p. Mező-Sas, gróf Degenfeld József uradalmat Csomaköz, Pele, Homoktag, mélt. Elek Dezső ur Bemecser stb.

Tekintetes

Nagy Lajos úrnak
mint az

Első Debreceni Hirdetési Iroda tulajdonosának
Debreczenben, Csapó-utca 13. sz. alatt.

Abból az alkalomból, hogy közbenjárásaid folytán a Morgó-u. 21. számú házam elkelt: nem mulaszthatom, hogy elismerésemet ne nyilvánítsam azért, amit házam eladása érdekében fáradhatatlan szorgalommal kiváló ügyességgel elköveltél, s tapasztalt önzetlen eljárásodért hálás köszönetemet ezen uton is ki ne fejezzem.

Debreczen, 1908. október 9.

tisztelő barátod:

Ferency Gyula, kir. ifjélelőhatali irodatiszt